ΠΑΛΑΙΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΤΟΥ κ. ΑΘΑΝ. ΖΕΡΒΟΠΟΥΛΟΥ (ΚΡΟΥΠ)

ΔΕΚΑ ΧΡΟΝΙΑ ΣΤΗΝ "ΑΚΡΟΠΟΛΙ,,

(Γραμμένο γιὰ τὸ «Μπουκέτο»)

Β'.

Ἡ γραφεῖα τῆς «Ἀκροπόλεως» ἦταν τότε στὴ Στοὰ Πάττου, μέσα στὴν αὐλὴ τοῦ Πρακτορείου τῶν ἐφημερίδων, ὅπου εἶνε τώρα διάφορα δικηγορικὰ γραφεῖα, ἡ ἐφημερὶς «Πελασγὸς» καὶ ὁ «Ἄργος τοῦ Τύπου» τοῦ κ. Καλογερίκου. Στὸ ἰσόγειο κάτω ἦσαν τὰ τυπογραφεῖα μὲ τὸ παεστήριο, καὶ στὸ ἐπάνω πάτωμα τὰ γραφεῖα τῆς Συντάξεως. Ἀριστερὰ στὴν πόρτα εἶχε τὸ ἐργαστήριό του ὁ Γρύλλος, ὁ τσιγκογράφος—ὄχι βέβαια μὲ τὶς σημερινὲς τελειότητες τῆς τσιγκογραφίας—στὰ δωμάτια τοῦ διαδρόμου ἦταν τὰ γραφεῖα τῶν συντακτῶν καὶ στὸ βάθος τὸ γραφεῖον τοῦ μακαρίτη Γαβριηλίδη, πρὸ τοῦ ὁποίου φύλαγε ἄγρυπνος ὁ Ναπολέων Δελογγῆ.

Ἡ «Ἀκρόπολις» ἦταν τότε στὶς καλές της μέρες καὶ τὸ ἐπιτελεῖο της ὑπερπλήρες. Ἀρχισυντάκτης, θυμᾶμαι, ἦταν ὁ Γεώργ. Μέξης, περισσότερο... Ἀλβανὸς παρὰ Ἕλλην! Κατὰ τὸν εὐρωπαϊκὸ μάλιστα πόλεμο εἶχε κάποια διοικητικὴ θέσι στὸ Ἀλβανικὸ Βασίλειο. Τώρα δὲν ξέρω ἂν ζῇ.

Χρονογράφος ἦταν ὁ μακαρίτης ὁ Τῖμος Σταλάπουλος, ἀρθρογράφος ὁ κ. Βιρβίλης, μεταφραστὴς ὁ Ρουτλάνδος, ἕνας ἀκαταπόνητος ἄνθρωπος ποὺ ἤξερε ὅλες σχεδὸν τὶς γλῶσσες τοῦ κόσμου, συντάκτες δὲ ὁ Νῖκος Μπενάκης, ὁ Σταμάτης Ράφτης, ὁ Γ. Ζωγράφος, ὁ Πέτρος Ξαρχάκος, ὁ Χρ. Καίσαρης (στὸ Λονδῖνο πειὰ ἀνταποκριτὴς τῆς «Ἑστίας»), ὁ Κ. Κούσουλας, ὁ Μουντζουρίδης, ὁ Μανώλης ὁ Ναυπλιώτης καὶ ὁ Σταμάτης ὁ Σταματίου.

Οἱ περισσότεροι ἀπ' αὐτοὺς σήμερα δὲν ὑπάρχουν.

Ἡ δημοσιογραφία θέλει γιὰ θυσία στὸ βωμό της ὅλο καὶ νέα παλληκάρια, κι' οἱ περισσότεροι ἀπ' αὐτούς, ὅπως ὁ Κούσουλας, ὁ Μπενάκης, ὁ Ράφτης, ὁ Ρουτλάνδος, ὁ Ξαρχάκος, ὁ Ζωγράφος, ὁ Μουντζουρίδης, ἀφῆκαν πολὺ νέοι τὸν κόσμο καὶ μᾶς ἔφυγαν.

* * *

Ἀνέβηκα λοιπὸν ἕνα πρωὶ τὴ σκάλα τῶν γραφείων τῆς «Ἀκροπόλεως», ξένος κι' ἄγνωστος, κι' ἐζήτησα νὰ δῶ τὸ διευθυντή της.

Χαμένος κόπος. Ὁ μακαρίτης Γαβριηλίδης εἶχε ὡρισμένες ὧρες ποὺ δεχόταν καὶ ἦταν πλέον δυσπρόσιτος κι' ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν προϊστουργό. Ξαναπῆγα ἀργότερα. Ὁ Ναπολέων τότε μοῦ εἶπε, ὅτι ὁ κ. διευθυντὴς πήγαινε τὸ μεσημέρι καὶ τὸ ἀπόγευμα ἀργά. Πέρασε κάμποσος καιρὸς καὶ ξαναπῆγα ἕνα ἀπόγευμα. Μοῦ εἶπαν ὅμως καὶ τὴ φορὰ αὐτὴ ὅτι ὁ κ. διευθυντὴς ἦταν ἀπασχολημένος μὲ τὸν ἀρχισυντάκτη.

Δὲν ἀπελπίστηκα ὡστόσο.

Ἐπῆγα πάλι τὴν ἑπομένη τὸ μεσημέρι.

Ἀλλὰ μοῦ εἶπαν ὅτι ὁ κ. Γαβριηλίδης... δὲν δέχεται!...

Ἔβαλα τότε ὅλα τὰ δυνατά μου γιὰ νὰ τὸν δῶ, ἐδήλωσα ὅτι ὁ ἴδιος ὁ Γαβριηλίδης «μ' ἐκάλεσε τηλεγραφικῶς ἀπὸ τὴν πατρίδα μου»!

Ἔτσι κατόρθωσα νὰ φτάσω ὥς τὸ διευθυντὴ τῆς «Ἀκροπόλεως». Θυμοῦμαι ἀκόμα τὸ γραφεῖο του. Δύο πολυθρόνες πέτσινες, ἕνα ξύλινο γραφεῖο ψηλό, γιὰ νὰ γράφῃ κανεὶς ὄρθιος ἢ σὲ ὑψηλὴ καρέκλα, πολλὲς βιβλιοθῆκες, ἐφημερίδες ξένες, ἀναρίθμητες σ' ἕνα τραπεζάκι καὶ πάνω στὸ γραφεῖο καὶ μία εἰκόνα τοῦ Βίσμαρκ στὸν τοῖχο, ἡ μόνη ποὺ ἐστόλιζε τὸ γραφεῖο τοῦ μακαρίτη Γαβριηλίδη ὥς τὴν τελευταία του στιγμή.

Μόλις μπῆκα μέσα κι' εἶδα νὰ προβάλῃ τὸ κεφάλι τοῦ Γαβριηλίδη ἀπ' τὸ ψηλὸ γραφεῖο του... ἐφοβήθηκα!

Δὲν εἶχα ἰδεῖ ποτὲ ἄλλοτε τέτοια μάτια μεγάλα καὶ γαλανά, ζωηρά, γεμᾶτα λάμψι, σκιαζόμενα ἀπὸ πυκνότατα φρύδια, καὶ πίσω ἀπὸ κάτι ματογυάλια χοντρὰ καὶ χρυσοδεμένα ποὺ τὰ ξεπερνοῦσε μὲ τὸ βλέμμα του γιὰ νὰ μὲ κυττάξῃ. Τὰ μαλλιά του, ἀσημένια καὶ ἄτακτα, ἐσκέπαζαν τὸ φαρδύ του μέτωπο, ἐνῶ τὰ μουστάκια του γκρίζα καὶ ξανθὰ μαζύ, ζωηρὰ κι' αὐτὰ καὶ κάτω ἐπαναστατικά, μὲ μικρὴ κλίσι πρὸς τὰ πάνω, ἔδιναν στὸ πρόσωπό του ἕναν ζωηρὸ τόνο καλωσύνης καὶ φόβου μαζύ.

Τοῦ εἶπα τὸ ὄνομά μου.

—Μπρέ, σ' εἶσαι! ἀπάντησε μὲ ζωηρὴ φωνή. Καλῶς ὡρίσες!... Σ' ἀρέσει λοιπὸν ἡ δημοσιογραφία; Καλά... Νὰ πᾶς νὰ βρῆς τὸν Σταματίου καὶ νὰ τοῦ πῆς πὼς σ' ἔστειλα ἐγὼ νὰ τὸν γνωρίσης! Γειά σου!

Οὔτε κατάλαβα πῶς ἔφυγα. Τὸ φωτερὸ κεφάλι ἔσκυψε πάλι στὰ χειρόγραφά του, καὶ ἐγὼ βρέθηκα ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα.

* * *

Πέρασαν πάλιν ἀρκετὲς μέρες ὥς ποὺ γνώρισα τὸν κ. Σταματίου ἢ τὸ Σταμάτη, ὅπως τὸν ἐλέγαμε.

Τὸν διάβαζα ἀπὸ πολὺν καιρὸ στὴν «Ἀκρόπολι» καὶ τὸν φανταζόμουν γιὰ ἡλικιωμένο καὶ πολὺ σοβαρὸ κύριο. Ἀντ' αὐτοῦ εἶδα ἕνα παιδάριο ψηλό, φρέσκο, μὲ δροσερὸ πρόσωπο, ἀμούστακο, μὲ ζωηρὰ μάτια κι' ἕνα γέλιο διαφκὲς στὸ στόμα. Φοροῦσε ἕναν μανδύαν ἱππότικό, ἕνα μπερτόνι ποὺ ἐγύριζε στὸν ὦμο ἀλὰ Ἀρτανιάν, μιὰ πλατύγυρη ρεμπούπλικα καὶ κρατοῦσε πάντοτε ἕνα μπαστουνάκι ψιλὸ στὸ χέρι. Δὲν ξέρω γιατί, τὸν περνοῦσα τότε καὶ γιά... μυταρᾶ, ἐνῶ τὰ χαρακτηριστικά του εἶνε κανονικώτατα. Ἀλλὰ ἔτσι καθὼς ἔπλεε μέσα στὸ μπερτόνι καὶ στὴν περίεργη ποιητικὴ ρεμπούπλικα, ἡ μύτη του φαινόταν μεγαλείτερη ἀπ' ὅ,τι ἦταν πραγματικῶς. Ἴσως πάλι συνέβαινε αὐτὸ γιατί εἶχα τὴν ἐντύπωσι ὅτι ἔβαζε τὴ μύτη του παντοῦ κι' ἐκεῖ ἀκόμα ὅπου δὲν ἔπρεπε!

Μὲ τὸν Στάμ. γινήκαμε ἀμέσως φίλοι καὶ εἴμαστε πιὸ στενοὶ σήμερα. Αὐτὸς ἀνέλαβε νὰ μὲ συστήσῃ καὶ στοὺς ἄλλους συντάκτας.

Ὁ Βλάσιος Γαβριηλίδης κατὰ τὴν ἐποχὴ ποὺ πρωτοῆρθε στὰς Ἀθήνας

Ἤθελε νὰ μοῦ δώσῃ καὶ ὡρισμένο ρεπορτάζ, ἀλλ' ἐγὼ δὲν διαζόμουν νὰ μπῶ στὴν καρριέρα τῆ δημοσιογραφικῆ ἀμέσως. Προτιμοῦσα νὰ εἶμαι ἐρασιτέχνης.

* * *

Ἦταν τότε ἡ καλὴ ἐποχὴ τῶν ἀθώων φαρσῶν ποὺ ἐσκάρωναν οἱ δημοσιογράφοι μεταξύ τους. Εἶχε γίνει δὲ γνωστὸ παντοῦ τὸ πάθημα τοῦ καθένου τοῦ Μουντζουρίδη, ἑνὸς νέου παιδιοῦ ποὺ εἶχε ἔρθει τότε ἀπὸ τὴ Ρωσσία, μετέφραζε ρωσσικὰ διηγήματα στὴν «Ἀκρόπολι» κι' ἔτσι γνώρισε, γιὰ πρώτη φορά, στὸ Ἑλληνικὸ ἀναγνωστικὸ κοινὸ τοὺς Ρώσσους συγγραφεῖς.

Τὸν Μουντζουρίδη λοιπὸν αὐτὸν ἔστειλε κάποια μέρα ὁ μακαρίτης Μπενάκης νὰ ζητήσῃ ὡρισμένη πληροφορία ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ... πρεσβεία τῶν Ἀθηνῶν!

Ὁ Σταμ. ἦταν τότε στὴν τετάρτη τάξι τοῦ Γυμνασίου τῆς Πλάκας καὶ εἶχε γυμνασιάρχη τὸν μακαρίτη Σωτήριον Σακελλαροπούλον. Στὴ γωνιὰ λοιπὸν τῆς ὁδοῦ Θουκυδίδου καὶ Νικοδήμου ἔμενε χρόνια ἕνας κουλουρτζῆς, στὸν ὁποῖο ὁ Σταμ. ἄφινε προτοῦ μπεῖ στὸ σχολεῖο τὸ μπαστοῦνι του... Ἦσαν ἡ μόνες στιγμὲς ποὺ τὸ ἐχωρίζετο. Εἶχε φροντίσει ἐπίσης, μαζὺ μὲ τοὺς συμμαθητάς του, ὅταν εἶχαν Γαλλικά, νὰ στέλνουν ἀπὸ πρὶν μιὰ ρομβία καὶ νὰ παίζῃ κάτω ἀπ' τὸ σχολεῖο Ριγολέττο καὶ Τραβιάτα. Ἔτσι, ὅταν ἄρχιζε τὸ παίξιμο τῆς ρομβίας, ὁ καθηγητὴς τῆς Γαλλικῆς, ὁ ὁποῖος ἦταν Ζακυνθινός, ἄφινε καὶ μάθημα καὶ μαθητάς, καὶ μὲ τὸ χάρακα στὸ χέρι, ὡς εἶδος μπακέτας, παρακολουθοῦσε τὸ χρόνο τῆς μουσικῆς καὶ ἐσιγοτραγουδοῦσε ἰταλιστί, ἐνῶ οἱ μαθηταί του τοῦ κρατοῦσαν—ἀβοζάκι—τὸ ἴσο!

Ὅταν μᾶς τὸ διηγήθηκε αὐτὸ ὁ Σταμ. γελάσαμε ἰρκετὰ κι' ἀποφασίσαμε νὰ τοῦ σκαρώσουμε κι' ἐμεῖς μιὰ φάρσα, ἡ ὁποία ὅμως εἶχε τραγικὰ ἀποτελέσματα γιὰ τὸ... μπαστοῦνι του!

Ἐγνωρίζαμε ὅτι ὅσο καλὰ τὰ ἐπήγαινε μὲ τοὺς καθηγητάς του, τόσο τὰ πήγαινε ἄσχημα μὲ τὸ Γυμνασιάρχη του. Τὰ τσίγκριζαν μαζὺ διαρκῶς γιατί ὁ μακαρίτης Σακελλαροπούλος ἦταν λιγάκι «ζόρικος».

Ἕνα πρωὶ λοιπόν, ὅταν ὁ γυμνασιάρχης ἐξήταζε τοὺς μαθητὰς στὴν «Ἀντιγόνην» πήγαμε μὲ τὸν Ναυπλιώτη στὸν κουλουρτζῆ τῆς γωνίας, ἐπήραμε τὸ μπαστοῦνι τοῦ Σταμ. καὶ τὸ στείλαμε στὴν τάξι του μ' ἕνα λουστρᾶκο, στὸν ὁποῖο ἐδώσαμε μαζὺ μὲ τὴ δεκάρα γιὰ τὸν κόπο του καὶ καταλλήλους ὁδηγίας. Ἐπῆγε λοιπὸν ὁ λουστρᾶκος στὴν τάξι, τὴν ὥρα τοῦ μαθήματος καὶ φώναξε:

— Ποιὸς εἶνε ὁ Σταματίου;

Τὸ μάθημα διεκόπη ἀμέσως. Ὁ γυμνασιάρχης ἐκύτταξε μὲ περιέργεια τὸν μικρὸ κι' ὁ Σταματίου σηκώθηκε ὄρθιος καὶ φώναξε:

— Ἐγὼ εἶμαι!...

— Ἔλα νὰ σοῦ δώσω τὸ μπαστοῦνι σου ποὺ ἠημόνησες στὸν κουλουρτζῆ στὴ γωνία, τοῦτε ὁ λουστρᾶκος καὶ τοῦδωσε τὸ μπαστοῦνι.

Τὸ τί ἐπακολούθησε δὲν περιγράφεται.

Εἴδαμε τὸν μικρὸ νὰ κατεβαίνῃ ἀστραπιαίως τὰ σκαλοπάτια τοῦ σχολείου τέσσερα-τέσσερα, κυνηγούμενος ξοπίσω ἀπὸ τὸν γυμνασιάρχη, ὁ ὁποῖος πάνω στὸ θυμό του ἔκαμε τὸ ἀθῶο μπαστουνάκι κομμάτια!...

πίκα ἦταν, στ' ἀλήθεια, μιὰ ἐπικίνδυνη ἀντίπαλος γιὰ τὴν κυρία μὲ τὶς τρεῖς ἐλῆές.

— Κατάλαβα τότε, κατέληξε ὁ Μπόμπυ, ὅτι ἤμουν ἕνας χαμένος ἄνθρωπος. Χωρὶς τὴν ἀγάπη τῆς φίλης μου δὲν μποροῦσα νὰ κερδίσω στὰ χαρτιά... Μὲ τὴν ἀγάπη τῆς φίλης μου πάλι δὲν μποροῦσα νὰ παίξω χαρτιά, γιατί ἡ σκηνές της καὶ ἡ γκρίνια της μοῦ ἔφερναν γρουσουζιά... Τί ἔπρεπε λοιπὸν νὰ κάνω;... Ἡ φίλη μου εἶχε χωρίσει ἀπὸ τὸν ἄντρα της κι' εἶχε μεγάλη περιουσία, ὅση ἀκριβῶς ἦταν ἐδῶ καὶ λίγα χρόνια ἡ δική μου... Σκέφθηκα λοιπὸν ὅτι ἡ καλύτερη λύσι θὰ ἦταν ν' ἀφήσω πειὰ τὰ χαρτιά, νὰ πάψω πειὰ νὰ παίζω γιὰ νὰ κερδίζω... Ἡ γκίνια θὰ μ' ἔκανε μιὰ ἡμέρα ν' αὐτοκτονήσω... Προτίμησα τότε νὰ παντρευτῶ τὴ φίλη μου καὶ νὰ μὴν ξαναπιάσω πειὰ τὴν τράπουλα στὰ χέρια μου...

Νὰ λοιπὸν γιατί ὁ Μπόμπυ Γουίλλιαμς δὲν παίζει πειὰ χαρτιά.

ΜΑΡΙΟ ΜΠΟΤΣΙΚΙΝΙ